

Ženske v oboroženih spopadih in njihova vloga pri obnovi po koncu konfliktov

Resolucija Evropskega parlamenta o položaju žensk v oboroženih spopadih in njihovi vlogi pri obnovi in demokratičnem procesu v državah po koncu konfliktov (2005/2215(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov 1325 (2000) z dne 31. oktobra 2000 o miru in varnosti žensk (v nadaljevanju UNSCR 1325 (2000), ki poudarja pomen enakopravnega sodelovanja in popolne udeležbe žensk pri vseh oblikah prizadevanja za vzdrževanje in širitev miru ter varnosti,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. novembra 2000 o sodelovanju žensk pri mirnem reševanju sporov¹,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije ZN o človekovih pravicah z dne 10. decembra 1948 ter Dunajske deklaracije in akcijskega programa, sprejetih na svetovni konferenci o človekovih pravicah, ki je potekala od 14. do 25. junija 1993,
- ob upoštevanju poročila Generalnega sekretarja Združenih narodov o posebnih zaščitnih ukrepih proti izkoriščanju in spolnem nasilju (ST/SGB/2003/13),
- ob upoštevanju Deklaracije ZN o odpravi nasilja nad ženskami z dne 20. decembra 1993² in Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989,
- ob upoštevanju Konvencije ZN za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) z dne 18. decembra 1979 in njenega neobveznega protokola,
- ob upoštevanju Konvencije ZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju z dne 10. decembra 1984 in Deklaracije 3318 ZN o varstvu žensk in otrok v izrednih razmerah in oboroženih spopadih³, zlasti odstavka 4 Deklaracije z dne 14. decembra 1974, na podlagi katerega je treba sprejeti učinkovite ukrepe za prepoved preganjanja, mučenja, nasilja ali ponižujočega ravnanja z ženskami,
- ob upoštevanju Resolucije 1265 (1999) Varnostnega sveta Združenih narodov o zaščiti civilistov v oboroženih spopadih z dne 17. septembra 1999, zlasti odstavka 14 Resolucije, v skladu s katerim se bo osebje Združenih narodov, vključeno v dejavnosti vzpostavljanja, vzdrževanja in utrjevanja miru, ustrezno usposabljal, zlasti v zvezi s človekovimi pravicami, vključno z določbami o posebnostih glede na spol,
- ob upoštevanju Resolucije ZN o sodelovanju žensk pri krepitvi mednarodnega miru in

¹ UL C 228, 13.8.2001, str. 186.

² Resolucija Generalne skupščine ZN 48/104.

³ Resolucija Generalne skupščine ZN 3318 (XXIX).

varnosti z dne 15. decembra 1975¹, Deklaracije 3763 Generalne skupščine Združenih narodov o sodelovanju žensk pri dejavnostih za mir in mednarodno sodelovanje z dne 3. decembra 1982², zlasti odstavka 12 Deklaracije, o konkretnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti za okrepitev sodelovanja žensk pri prizadevanju za mir,

- ob upoštevanju Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanja, sprejetih na četrti svetovni konferenci Združenih narodov o ženskah, ki je potekala od 4. do 15. septembra 1995, zlasti oddelka E o kritičnem vprašanju žensk v oboroženih konfliktih, in dokumenta, sprejetega ob koncu posebne seje Združenih narodov Peking +5 in Peking+10, ki je potekala od 5. do 9. junija 2000, zlasti odstavka 13 o ovirah enakovrednemu sodelovanju žensk pri prizadevanju za vzpostavljane miru ter odstavka 124 o enakovredni prisotnosti moških in žensk v misijah za ohranjanje miru in pri mirovnih pogajanjih,
- ob upoštevanju Rimskega statuta o ustanovitvi Mednarodnega kazenskega sodišča, sprejetega 17. julija 1998, zlasti členov 7 in 8 Statuta, ki kot hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva navajata posilstvo, spolno suženjstvo, prisilno nosečnost, prisilno sterilizacijo in katero koli drugo obliko spolnega nasilja ter jih opredelita tudi kot oblike mučenja in huda vojna hudodelstva, ne glede na to, ali so to sistematična dejanja ali ne, v mednarodnih ali notranjih konfliktih,
- ob upoštevanju Ženevskih konvencij iz leta 1949 in njihovih dodatnih protokolov iz leta 1977, v skladu s katerimi so ženske zaščitene pred posilstvom in vsemi ostalimi oblikami spolnega nasilja,
- ob upoštevanju Resolucije 1385 (2004) in Priporočila 1665 (2004) Parlamentarne skupščine Sveta Evrope o "Preprečevanju in reševanju konfliktov: vloga žensk", ki sta bila sprejeta 23. junija 2004,
- ob upoštevanju resolucije, sprejete na 5. evropski ministrski konferenci o enakosti med spoloma, ki je potekala 22. in 23. januarja 2003 v Skopju, z naslovom "Vloga žensk in moških pri preprečevanju konfliktov, utrjevanju miru in demokratičnih procesih po konfliktih – vidik enakosti med spoloma",
- ob upoštevanju deklaracije "Enakost spolov: bistveno vprašanje v spreminjajočih se družbah" in njenega Akcijskega programa, ki sta bila sprejeta na navedeni 5. evropski ministrski konferenci,
- ob upoštevanju Sklepa št. 14/04 Ministrskega sveta OVSE 7. decembra 2004 v Sofiji o Akcijskem načrtu OVSE 2004 za spodbujanje enakosti spolov,
- ob upoštevanju Sklepa št. 14/05 Ministrskega sveta OVSE z dne 6. decembra 2005 v Ljubljani o ženskah pri preprečevanju konfliktov, kriznem upravljanju in rehabilitaciji po konfliktu,
- ob upoštevanju Priporočila 5 (2002) Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o zaščiti žensk pred nasiljem, zlasti v zvezi z nasiljem v času pred in po konfliktih,
- ob upoštevanju "operativnega dokumenta" Sveta o izvajanju UNSCR 1325 (2000) v okviru

¹ Resolucija Generalne skupščine ZN 3519 (XXX).

² Resolucija Generalne skupščine ZN 37/63.

evropske varnostne in obrambne politike (EVOP), sprejetega novembra 2005,

- ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter mnenja Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za razvoj (A6-0159/2006),
- A. ker so ženske kot del civilnega prebivalstva, tako kot otroci in starejši ljudje, med konfliktom žrtve vsakovrstnih zlorab, vključno s spolnimi zlorabami,
- B. ker v številnih primerih nasilja nad ženskami v oboroženih spopadih ne gre le za fizične in/ali spolne zlorabe, temveč tudi za kršitev njihovih gospodarskih, socialnih in kulturnih pravic,
- C. ker so globlji vzroki ranljivosti žensk v primeru konflikta pogosto v splošnem socialnem podcenjevanju in v omejenem dostopu, zlasti do izobraževanja in zaposlovanja, ter je zato emancipacija žensk osnovni pogoj za boj proti nasilju, vezanim na spol, v oboroženih spopadih,
- D. ker se posilstva in brutalno spolno ravnanje uporabljajo kot vojno orožje za poniževanje in psihološko oslabitev nasprotnika, vendar žrtve teh dejanj lastna skupnost pogosto zaznamuje, zavrne, trpinči ali včasih celo ubije, da si povrne svoj ugled,
- E. poudarja dejstvo, da je zgodovina pokazala, da v vojnah sodelujejo večinoma moški in da bi zato posebne sposobnosti žensk za dialog in nenasilje lahko zelo pozitivno prispevale k mirnemu preprečevanju in obvladovanju konfliktov,
- F. ker imajo v obdobju konflikta ženske težave z dostopom do storitev reproduktivne nege, ki jo kot ženske potrebujejo, kot so kontracepcija, zdravljenje spolno prenosljivih bolezni, nega v času pred porodom in predčasna prekinitev nosečnosti na željo ženske, porod, nega po porodu in zdravljenje v menopavzi,
- G. ker prostovoljne ali prisilne spolne storitve brez dostopa žensk do zaščite lahko spodbujajo širjenje spolno prenosljivih bolezni, kot je HIV, in ker do tega prihaja zlasti v času konfliktov in v taboriščih razseljenih oseb,
- H. ker imajo ženske, ki so žrtve spolnih zlorab v obdobju konflikta, redko možnost pridobiti zaščito, psihološko pomoč, zdravstveno nego in pravna sredstva, kar bi jim omogočilo premagati trpljenje in zagotoviti kaznovanje tistih, ki so proti njim zagrešili kazniva dejanja,
- I. ker se nasilje v družini, ki obstaja v vseh konfliktnih razmerah, ne zmanjša v obdobju po konfliktu, ko se bojavniki vračajo domov,
- J. ker so povsod po svetu ženske, ki delajo za mir, uporabile svoja prostovoljna omrežja za vzpostavitev dialoga med vojskujočimi se stranmi in iskanje pravice za izginule sorodnike,
- K. ker mirovna gibanja, ki so jih sprožile ženske, niso vedno zavestno usmerjena v spreminjanje družbenih odnosov in pravil, ki določajo razmerja moči med moškimi in ženskami,
- L. ker sta prisotnost žensk v pogajanjih in njihova aktivna vlogi pri mirnem prehodu nujna, vendar ne zadostna koraka na poti v demokracijo, in ker te ženske potrebujejo podporo in

spremljanje na politični poti,

- M. ker je nekaterim izjemnim ženskam, kot sta Hélène Sirleaf v Liberiji in Micheline Bachelet v Čilu, uspel prehod od političnega odpora do najvišjih državnih funkcij, vendar je takih primerov še vedno premalo,
- N. ker komisije za resnico in spravo olajšajo postopek sprave v družbah, v katerih so se nedavno končali konflikti, vendar ženske v njih še vedno premalo sodelujejo,
- O. ker je treba pozdraviti pobude nekaterih držav ali mednarodnih organizacij za vključitev tega vidika enakosti med spoloma in jih postaviti za primere dobre prakse,
- P. ker so bile ženske vedno bojovnice in odporne borke, vendar so danes uradno del oboroženih sil številnih držav, kar se kaže kot izraz enakosti spolov,
- Q. ker je pojav samomorilskih napadalk razmeroma nov, omejen v razsežnostih in prostoru na države z islamsko tradicijo in ker redke ženske postanejo samomorilske napadalke,
- R. ker je odločilni dejavnik, zaradi katerega ženske stopijo na to pot, pogosto brezupen položaj na političnem, osebnem in socialnem področju, s katerim so soočene,
- S. ker današnji fundamentalizem poskuša upravičiti mučenje, ženske, ki sodelujejo v odporiških gibanjih, in aktivistke, ki si prizadevajo za družbeno enakopravnost, pa so dovzetne za takšno sporočilo,
- T. ker je zaradi močnega osredotočanja medijev na samomorilske napade, ta pojav še bolj privlačen za občutljive mlade ljudi, spričo časti, ki po njihovi smrti pripade njihovim družinam,
- 1. poudarja potrebo po tem, da se vidik enakosti med spoloma kot pomemben element vključi v mirovne raziskave, v preprečevanje in reševanje konfliktov, v mirovne operacije ter sanacijo in obnovo po konfliktih in da mora biti vidik enakopravnosti med spoloma sestavni del programov za delo na terenu;

Ženske kot žrtve vojne

- 2. opozarja na pomen dostopnosti storitev za reproduktivno zdravje v konfliktnih razmerah in v begunskih taboriščih, tako v času konflikta kot po njem, saj se brez teh storitev poveča stopnja smrtnosti mater in dojenčkov, širijo pa se tudi spolno prenosljive bolezni; poudarja, da so zaradi nasilja v družini, prostitucije in posilstev, ki se pojavljajo v teh razmerah, te storitve še bolj prednostne, vključno z možnostjo žensk, da rodijo v bolnišničnem okolju brez predhodnega dovoljenja moškega družinskega člana ali da prekinejo neželjeno nosečnost in imajo dostop do psihološke pomoči; podpira zagotavljanje takojšnjega dostopa do postkoitalne kontracepcije, vsem ženskam in dekletom, ki so bile žrtve posilstva; meni, da bodo ukrepi za zagotavljanje popolnega spoštovanja spolnih in reproduktivnih pravic pripomogli k zmanjšanju spolnega nasilja, do katerega pride v konfliktnih razmerah;
- 3. poudarja odgovornost vseh držav za to, da se konča nekaznovanost in se sodno preganja odgovorne za genocide, zločine proti človeštvu, vojne zločine, vključno s spolnim nasiljem nad ženskami in dekleti, kamor sodijo posilstva, spolno suženjstvo, prisilna prostitucija, vsiljena nosečnost, prisilna sterilizacija in vsaka druga primerljivo resna oblika spolnega

nasilja, da se te zločine prepozna in obsodi kot zločine proti človeštvu in kot vojne zločine ter v zvezi s tem poudarja potrebo, da se ti zločini izključijo iz ukrepov pomilostitve, kjer je to izvedljivo;

4. zahteva, da imajo ženske, ki so žrtve zlorab in nasilja med konflikti, možnost vložiti pritožbo pred mednarodnimi sodišči pod pogoji, ki spoštujejo njihovo dostojanstvo, in da jih ta sodišča zaščitijo pred fizičnim nasiljem in duševnimi pretresi, do katerih bi lahko prišlo spričo zaslišanj v razmerah, ko se ne upošteva duševnih pretresov; zahteva, da imajo v takšnih primerih prizadete ženske možnost doseči zadoščenje tako v civilnem kot v kazenskem okviru in da se izvajajo programi pomoči, s katerimi se jim pomaga pri ponovni v gospodarski, socialni in psihološki vključitvi;
5. meni, da je prekinitev izkoriščanja otrok bojnikov v konfliktih, vključno z mladimi dekleti, ki so žrtve pravega spolnega suženjstva, prednostna naloga; vztraja, da se za te otroke pripravijo dolgoročni psihološki, socialni, izobraževalni in gospodarski programi;
6. obsoja nasilje nad ženskami v vseh okoliščinah, glede spolnega izkoriščanja otrok, deklet in žensk v oboroženih konfliktih in begunskih taboriščih pa poziva k popolni nepopustljivosti; zahteva stroge upravne in kazenske sankcije za humanitarno osebje, predstavnike mednarodnih organizacij, pripadnike mirovnih sil in diplomate, ki nosijo krivdo za takšno izkoriščanje;
7. želi, da se z meddisciplinarnimi programi zagotovijo proračunska sredstva za boj proti problemu nasilja v družinah, ki se v obdobju po rešitvi konflikta znatno poveča zaradi splošno razširjene brutalnosti, proti fizični in gospodarski negotovosti ter travmam, ki jih prestajajo tudi moški; ugotavlja, da je nasilje v družinah v obdobju po rešitvi konfliktov zapostavljeno vprašanje, ki se mu namenja le malo pozornosti, vendar to nasilje že pred začetkom konflikta vzdržuje obstoječ odnos med spoloma in povečuje travme žensk, ki so žrtve (spolnega) nasilja;
8. poudarja, da je veliko število žensk in otrok med begunci in notranje razseljenimi osebami, ki so jih registrirali mednarodni organi zaradi oboroženih spopadov in državljanskih vojn, zelo zaskrbljujoče;
9. opozarja na posebne potrebe žensk in deklet v povezavi z odstranjevanjem min in poudarja dejstvo, da – četudi naj bi bile protipehotne mine uporabljene v vojnih razmerah – so te največkrat ubile ali poabile ženske, otroke in običajne moške, s čimer jim je bila odvzeta možnost, da bi si sami zaslužili sredstva za preživetje; ponovno poudarja dejstvo, da si mora EU prizadevati za nadaljnje spoštovanje konvencije iz Ottawe o prepovedi uporabe, kopičenja zalog, proizvodnje in prenosa protipehotnih min in o njihovem uničenju, zlasti v Afriki in deloma v Evropi ter drugje; poziva EU, naj okrepi prizadevanja za čiščenje minskih polj na področjih, kjer so se konflikti končali, ter zagotovi zdravljenje in rehabilitacijo žrtev ter pripravo zemljišč, ki so bila minirana, tako da lahko ljudje na njih ponovno varno živijo in delajo;

Ženske kot mirovnice

10. izpostavlja pozitivno vlogo žensk pri reševanju konfliktov in poziva Komisijo in države članice, da zagotovijo ustrezno tehnično in finančno pomoč za programe, ki bodo ženskam omogočili polno udeležbo pri vodenju mirovnih pogajanj ter dali ženskam v civilni družbi večjo moč;

11. poudarja pozitivno vlogo žensk pri obnovi po končanem konfliktu in zlasti pri programih za razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo, zlasti kadar so ti programi namenjeni otrokom vojakom; poziva države članice, da ženskam zagotovijo polno udeležbo pri programih za razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo, zlasti da oblikujejo omenjene programe tako, da vključujejo reintegracijo otrok vojakov;
12. izraža vso svojo podporo pozivu, ki ga je močna koalicija ženskih organizacij s Kosova objavila 8. marca 2006 in v katerem se zavzema za vključitev žensk v mednarodno skupino, sestavljeno iz sedmih moških, v okviru katere potekajo pogajanja o prihodnjem statusu te regije; obžaluje, da je do sedaj ta poziv ostal spregledan;
13. poudarja, da bi morala mirovna gibanja žensk in ženske organizacije po končanih konfliktih prejeti pedagoško, politično in pravno podporo, da bi se vzpostavila demokratična družba, ki spoštuje pravice žensk, pa tudi enakopravnost spolov pri ustavnih, zakonodajnih in političnih reformah; pozdravlja različne mednarodne pobude, ki delujejo za ta cilj, na primer pobuda Avstralije v Papui Novi Gvineji in pobuda Norveške na Šrilanki;
14. pozdravlja različne pobude za oblikovanje kazalnikov posebnosti glede na spol za hitro obveščanje o nevarnostih in nadzorovanje konfliktov, kot so kazalniki Razvojnega sklada ZN za ženske (UNIFEM), Sveta Evrope, Švicarske fundacije za mir, Mednarodnega obveščanja, Foruma zgodnjega obveščanja in zgodnjega odziva;
15. pozdravlja dejstvo, da se je Svet v letu 2005 spoprijel z uporabo UNSCR 1325 (2000) v okviru EVOP in jo obravnaval kot integracijo načela enakosti spolov, ter prosi Svet, naj ne spregleda potrebe, da se svetovalce za človekove pravice in enakost spolov vključuje v civilne sile za ohranjanje miru, ki jih vodi Evropska unija, in naj zagotovi usposabljanje o integraciji načela enakosti spolov;
16. ponavlja svoje prejšnje pozive po učinkovitem parlamentarnem nadzoru EVOP;
17. poudarja pomen izvajanja in nadaljnega razvoja splošnih standardov vodenja operacij v okviru evropske varnostne in obrambne politike, z ustreznim poudarkom na usklajenosti pravil s pravili, ki urejajo druge oblike prisotnosti EU v tretjih državah, s smernicami za zaščito civilnih oseb pri operacijah EU za upravljanje kriznih razmer;
18. močno pozdravlja "operativni dokument" Sveta, sprejet novembra 2005, o "izvajanju UNSCR 1325 (2000) okviru EVOP";
19. poziva EU, naj podpira ukrepe, usmerjene v znatno povečanje števila žensk na vseh ravneh v vseh misijah EVOP, zlasti da spodbuja kandidature žensk in predloži njihova imena v kandidature za mesta vojaških, policijskih in političnih uradnikov v misijah EVOP v začetni fazi načrtovanja tovrstnih misij;
20. je prepričan, da mora organizacija misij v okviru EVOP predvideti vključevanje lokalnih organizacij žensk v mirovni proces, da bi omogočili koristi od njihovega posebnega prispevka in natančno opredelili, na kakšen način konflikti prizadenejo ženske;
21. spodbuja EU, da nameni več pozornosti prisotnosti, pripravi, usposabljanju in opremljenosti policijskih enot, ki sodelujejo v vojaških misijah, saj policijske enote predstavljajo osnovno sredstvo za zagotavljanje varnosti civilnega prebivalstva, zlasti žensk in otrok;

22. se veseli, da nove mirovne misije, ki so jih ustanovili ZN po letu 2000, vključujejo svetovalce za enakovrednost spolov ter da je bilo takšno delovno mesto ustanovljeno znotraj oddelka operacij za ohranjanje miru;
23. prosi, da se ne pozabi na pogumne ženske, ki so izbrale nenasilne oblike odpora, saj so občutile posledice tega in jih še zaradi svojega odpora vedno občutijo preko zapornih kazni, hišnih priporov ali ugrabitev;
24. poudarja potrebo po razširitvi vloge žensk na področju političnega odločanja pri obnovi države in po njihovi politični prisotnosti za pogajalsko mizo, podpira priporočila iz UNSCR 1325 (2000) in svoje zgoraj omenjene resolucije z dne 30. novembra 2000;
25. se mu zdi potrebno vzpodbujati udeležbo in prisotnost žensk v medijih in na javnomnenjskih tribunah, s čimer bi ženske lahko javno podajale svoje mnenje;
26. pozdravlja podporo Komisije pri izvedbi svobodnih volitev v državah, ki so izkusile konflikt, ter sodelovanje žensk na takšnih volitvah; pozdravlja tudi dejstvo, da so bile ženske imenovane za vodje nekaterih misij za opazovanje volitev, in nujno poziva k nadaljnji rasti števila žensk, imenovanih za vodje volilnih misij;
27. poudarja, da se diskriminacija žensk nadaljuje, ko gre za dostop do kapitala in sredstev, kakršna so hrana in izobraževanje, informacijske tehnologije, zdravstveno varstvo in druge socialne storitve, ki jih lahko ponudi družba, ter meni, da je sodelovanje žensk v gospodarskih dejavnostih, tako na podežlju kot v mestih, ključnega pomena za podporo njihovemu družbeno-ekonomskemu položaju v družbah, kjer so se končali konflikti; izpostavlja pozitivno vlogo, ki jo mikrokrediti že imajo pri krepitvi žensk, in mednarodno skupnost poziva, naj sprejme ukrepe za vzpodbujanje njihove rabe v državah po konfliktih;

Ženske in vojna

28. obsoja povečevanje mučeništva, ki ima sedaj za cilj mlade ljudi, med njimi tudi mlade ženske; poudarja dejstvo, da pozivi k samomorilskim napadom brišejo razlike med versko gorečnostjo, brezupnim odporom proti zasedbenim silam ali nepravilnostjo ter navsezadnje tarčami samomorilskih napadov, ki so nedolžne civilne žrtve;
29. opozarja na problem samomorilskih napadalk in poudarja, da posilstvo kot vojno orožje zadeva vse ženske ne glede na etnične, verske ali ideološke razlike med njimi; ugotavlja, da so ženske, ki so žrtve posilstva, zaznamovane na socialni ravni in izključene – včasih celo umorjene;
30. pozdravlja dejstvo, da se danes islamske oblasti v imenu Korana, ki zagovarja spoštovanje življenja, odpovedujejo temu pojavu, njegovemu razširjanju in njegovi medijski manipulaciji;
31. prosi, da se raziščejo samomorilski napadi, ki so izpeljani v okviru tradicije maščevanja in z izgovorom političnih, socialnih ali kulturnih vzrokov ter nujno poziva mednarodno skupnost, naj zagotovi spoštovanje mednarodnega prava ter vzpostavi mir povsod, kjer je ženskam grozilo ali jim še vedno grozi novačenje za izvajanje samomorilskih napadov;

Priporočila

32. podpira vsa priporočila, ki so po UNSCR 1325 (2000) poskušala izboljšati usodo žensk v konfliktih, ter Svet in Komisijo poziva, naj brez odlašanja v vse svoje politike vključita in ta priporočila in začeta z njihovim izvajanjem, zlasti tistih, ki so del resolucije Evropskega parlamenta z dne 30. novembra 2000;
33. ugotavlja, da ženske kljub resolucijam, pozivom in priporočilom različnih mednarodnih in evropskih institucij še vedno ne sodelujejo popolnoma pri preprečevanju in reševanju konfliktov, v mirovnih operacijah ter pri vzpostavljanju miru; ugotavlja torej, da ni potrebe po novih priporočilih, in zato poziva, da se pripravi praktični akcijski program, v katerem se določijo dejavniki, pomembni za njegovo izvedbo, ter se poda ocena ovir za njegovo izvrševanje in za spremljanje rezultatov njegove izvedbe; poziva, da se Evropskemu parlamentu predloži letno poročilo o izvajanju programa;
34. poudarja pomen sodelovanja žensk v diplomatskih predstavništvih in poziva države članice, da v diplomatskih službah zaposlijo več žensk in usposobijo diplomatke za pogajanja in posredovanja, da bi oblikovali sezname usposobljenih žensk za delo na delovnih mestih v zvezi z mirom in varnostjo;
35. poziva k uporabi koncepta "prehodne pravice" v mirovnih procesih in v prehodu k demokraciji in pravni državi, pri čemer se spoštujejo pravice žrtev in dostojanstvo ženskih prič ter ženske sodelujejo v preiskovalnih komisijah, ustanovljenih za doseganje sprave, ter k vključevanju integracije načela enakosti spolov med ukrepe, ki jih sprejmejo te komisije;
36. predlaga, da se priporočila omejijo na bistvena, in sicer da se od institucij zahteva iskanje sinergij konkretnih dejavnosti, ki jih je treba izvesti, z drugimi mednarodnimi institucijami, ki dosegajo iste cilje, ter da se novi finančni instrumenti Finančnega okvira 2007–2013 najbolje uporabijo kot spodbude in pobude;
37. priporoča Komisiji, Svetu in državam članicam, naj spodbujajo uvajanje izobraževanja o miru, spoštovanju dostojanstva posameznika in enakosti spolov v vse izobraževalne programe in programe usposabljanja v državah v konfliktu, za razvijanje miroljubnega duha in zavedanja o pravicah žensk tako v tamkajšnji družbi kot med silami za ohranjanje in vzpostavljanje miru ter med imenovanimi uradniki EU in ostalimi mednarodnimi humanitarnimi organizacijami; predlaga, da se k temu projektu pridružijo lokalne organizacije žensk, združenja mater, vzgojitelji mladinskih taborov in profesorji;
38. prosi Komisijo, naj poroča Parlamentu o uresničevanju smernic iz leta 2003 o otrocih v oboroženih spopadih;
39. priporoča, naj države članice razširijo programe za sprejem otrok ter mladostnikov in mladostnic, ki prihajajo v države članice iz konfliktnih regij, da bi jih rešili iz sveta nasilja in obupa, ki samo po sebi povzroča nasilje, vključno z nasiljem nad ženskami; poziva Svet, naj države članice povabi, da pospešijo sprejem teh mladih ljudi in ne postavljajo nesmiselnih ovir; nujno poziva, naj se s tranzitnimi državami doseže sporazum, da ne ovirajo teh humanitarnih programov;
40. prosi Komisijo, naj podpre mirovne pobude, ki so jih sprožila združenja žensk, ter zlasti večkulturne, čezmejne in regionalne pobude z zagotavljanjem politične, tehnične in gospodarske podpore organizacijam, ki se ukvarjajo z reševanjem konfliktov in vzpostavljanjem miru; vztraja, da Svet za to zagotovi posredovanje politike v organih odločanja zadevnih držav; spodbuja Evropski parlament in zlasti Odbor za pravice žensk in

enakost spolov, da vzpostavita mešane odbore, vključno z ženskami iz teh omrežij ter evropskimi parlamentarci za krizna območja;

41. poziva Komisijo in druge donatorje, naj namenijo sredstva krepitevi zmogljivosti organizacij civilne družbe, še posebej lokalnih ženskih skupin, ki si prizadevajo za miroljubno reševanje sporov, in naj jim priskrbijo tehnično pomoč in poklicno usposabljanje;
42. obravnava kot nujno, da Komisija v Finančnem okviru 2007–2013 ohrani Evropsko pobudo za demokracijo in človekove pravice kot poseben instrument; opozarja, da je ta instrument v preteklosti zagotovil uspešnost javnih razpisov in posebnih proračunskih postavk za pravice žensk, ne da bi s tamkajšnjimi vladaми sklenil sporazum; zahteva od Komisije, da deluje tako, da v instrumentu stabilnosti upravljanje konfliktov vključuje enakost spolov, ki omogoča ukvarjanje s težavami žensk v nenehnih konfliktih;
43. prosi, da se integracija načela enakosti spolov širi na viden in preverljiv način v vseh finančnih instrumentih, zlasti v predpristopnem instrumentu, v evropski sosedski politiki, v instrumentu za razvojno sodelovanje in gospodarsko sodelovanje (DCECI) in v instrumentu za stabilnost, ter da je sestavni del pogojevanja pri pridružitvenih sporazumih;
44. poudarja, da strateški načrti po državah in akcijski načrti zagotavljajo izvrstno sredstvo za takšno integracijo načela enakosti, toliko bolj, če na obeh straneh obstaja politična volja za to; in zahteva, da vse dejavnosti evropske varnostne in obrambne politike izvajajo UNSCR 1325 (2000) in navedeno resolucijo Evropskega parlamenta z dne 30. novembra 2000, ter da se Evropskemu parlamentu vsako leto predloži poročilo;
45. prosi, da se pravica do reproduktivnega zdravja podpira in obravnava kot prednostna naloga Komisije v njenih dejavnostih sodelovanja in v instrumentu stabilnosti v regijah v konfliktu, kar se mora odražati v njenih proračunskih postavkah;
46. poudarja potrebo po boljšem nadzoru nad razdeljevanjem hrane, oblačil in higienskih potrebščin, kot so higienskih vložki, med nujnimi operacijami in poziva mednarodne humanitarne agencije, naj podprejo varnostne ukrepe znotraj begunskih taborišč in pomagajo izboljšati te dejavnosti, da bi bilo tveganje za nasilje in spolne zlorabe žensk in deklet manjše, ter da naj oblikujejo programe reproduktivnega zdravja v begunskih taboriščih in zagotovijo, da imajo vse posiljene ženske in dekleta takojšen dostop do postekspozicijske profilakse;
47. priporoča, naj Evropski parlament, Svet Evrope, NATO, vsi pristojni organi Združenih narodov, vključno z UNIFEM, OVSE in mogoče z drugimi organi z znanjem na tem področju začnejo sodelovati pri opredelitvi kazalnikov, vezanih na spol, ki jih je mogoče spremljati med konflikti in ki bi jih bilo mogoče vključiti v nove instrumente zunanje in razvojne politike ali bi lahko služili za zgodnje opozarjanje;
48. meni, da bi morale biti sodelovanje žensk na vseh ravneh družbenega, gospodarskega in političnega življenja v državi, kjer so se končali konflikti, v enakem razmerju kot sodelovanje moških; se zaveda, da ob upoštevanju kulture in družbenega razvoja teh držav, enakopravnosti ni mogoče takoj doseči s tovrstnimi kvotami; zato prosi Komisijo, naj pri izvrševanju UNSCR 1325 (2000) v svojih akcijskih načrtih spodbuja zvišanje stopnje sodelovanja žensk, naj nadzoruje razvoj, usmerjen k enakosti spolov, in naj Evropski parlament obvešča o rezultatih;

49. podpira ustrezno izvajanje klavzul o človekovih pravicah v okviru sporazumov s tretjimi državami in načel mednarodnega humanitarnega prava in s tem povezanih mednarodnih sporazumov, zlasti kar zadeva potrebe in pravice žensk;
50. izraža prepričanje, da bo pravno zavezujoč kodeks EU o izvozu orožja prispeval k zmanjšanju števila oboroženih spopadov v svetu in torej k zmanjšanju trpljenja žensk;
51. priporoča, naj Parlament obravnava problem samomorilskih napadov žensk, naj začne študijo o tej temi in jo konča s konferenco, ki bo združila znanstvenike in druge pristojne osebe za vprašanja enakosti spolov zadevnih držav ter islamske verske oblasti;
- - ◦
52. naroči predsedniku, naj to resolucijo predloži Svetu, Komisiji in vladam držav članic, držav pristopnic in držav kandidatk.